ECLI:LV:AT:2024:1121.19510155623.6.L
Lieta Nr. 19510155623, SKK-610/2024
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2024. gada 21. novembrī

Senāts šādā sastāvā: senatores Irīna Jansone, Aija Branta, Inguna Radzeviča,

iepazinies ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja zvērināta advokāta Anatolija Zujeva kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 1. oktobra lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 2. punkts noteic, ka tiesa var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā vai protestā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā.

Apsūdzētā /pers. A/ aizstāvis A. Zujevs kasācijas sūdzībā norādījis, ka apsūdzētais ir vēlējies piedalīties pirmās instances tiesas sēdēs, taču nav saņēmis tiesas pavēstes. Ņemot vērā minēto, apelācijas instances tiesa nepamatoti atzinusi, ka pirmās instances tiesa ir pamatoti piemērojusi Kriminālprocesa likuma 464. panta pirmo daļu un izskatījusi lietu bez apsūdzētā piedalīšanās.

Kriminālprocesa likuma 464. panta pirmā daļa noteic, ka krimināllietu par kriminālpārkāpumu, mazāk smagu noziegumu un smagu noziegumu, par kuru paredzēts brīvības atņemšanas sods līdz pieciem gadiem, tiesa var iztiesāt bez apsūdzētā piedalīšanās, ja apsūdzētais atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neierodas uz tiesas sēdi vai ir iesniedzis tiesai lūgumu par krimināllietas iztiesāšanu bez viņa piedalīšanās.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka 1) /pers. A/ apsūdzība celta par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu izdarīšanu; 2) apsūdzētajam pavēstes par nepieciešamību ierasties uz tiesas sēdēm uz viņa norādīto adresi nosūtītas 2023. gada 17. novembrī un 2024. gada 22. janvārī, bet viņš uz tām nav ieradies un par neierašanās iemesliem tiesai nav ziņojis; 3) pirmās instances tiesas sēdēs 2024. gada 10. janvārī un 8. februārī ir piedalījies apsūdzētā aizstāvis zvērināts advokāts Juris Rakevičs; 4) 2024. gada 10. janvārī Zemgales rajona tiesas tiesnese pieņēmusi lēmumu par piespiedu naudas piemērošanu apsūdzētajam un lēmumu par apsūdzētā piespiedu atvešanu. Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka apsūdzētais dzīvesvietu nav mainījis, un norādījusi, ka par pasta sūtījumu izņemšanu ir atbildīgs pats apsūdzētais /pers. A/.

Ņemot vērā minētos apstākļus, apelācijas instances tiesa ir atzinusi, ka lieta pirmās instances tiesā pamatoti izskatīta bez apsūdzētā piedalīšanās saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464. panta pirmo daļu.

Senātam, izvērtējot apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja A. Zujeva kasācijas sūdzību šajā daļā, nerodas šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu. Turklāt Senāts atzīst, ka izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā.

Minētais šajā daļā ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 2. punktu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. panta un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 573. panta pirmajai daļai nolēmumu tiesiskumu kasācijas kārtībā pārbauda tikai tādā gadījumā, ja kasācijas sūdzībā vai protestā izteiktā prasība pamatota ar Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu.

Kasācijas sūdzības iesniedzējs norādījis, ka apelācijas instances tiesa nepamatoti noraidījusi apsūdzētā /pers. A/ un viņa aizstāvja lūgumus par liecinieku un cietušās izsaukšanu un nopratināšanu tiesas sēdē.

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa 2024. gada 24. maijā ir izvērtējusi apsūdzētā /pers. A/ lūgumu uz tiesas sēdi aicināt un nopratināt cietušo /pers. B/, lieciniekus /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/, un argumentēti to noraidījusi, norādot, ka cietusī un lieciniece /pers. E/ ir nopratinātas pirmās instances tiesas sēdē un aizstāvis ir uzdevis jautājumus minētajām personām. Savukārt lecinieki /pers. C/ un /pers. D/ pirmās instances tiesā netika nopratināti, jo aizstāvis ir norādījis, ka bērnus nav nepieciešams aicināt uz tiesas sēdi. Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa 2024. gada 1. oktobra tiesas sēdē ir izvērtējusi aizstāvja A. Zujeva lūgumu uz tiesas sēdi aicināt un nopratināt cietušo /pers. B/ un argumentēti to noraidījusi, norādot, ka cietušās liecība nav vienīgais pierādījums lietā un aizstāvis nebija norādījis, par kādiem apstākļiem cietusī nav nopratināta pirmās instances tiesā. Tiesa atzinusi par pietiekamu esošo pierādījumu kopumu, lai izlemtu lietā nozīmīgus apstākļus.

Senāts jau iepriekš paudis atziņu, ka apsūdzēto personu vai viņu aizstāvju pieteikto lūgumu motivēta noraidīšana lietas iztiesāšanas laikā nav vērtējama kā apsūdzētā tiesību ierobežošana, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 496. panta otrās daļas nosacījumiem tiesai prokurora, cietušā, apsūdzētā vai viņa aizstāvja lūgumi ir jāizvērtē un jāizlemj, bet tai nav obligāta pienākuma šos lūgumus apmierināt (*Senāta 2011. gada 28. marta lēmums lietā Nr. SKK-163/2011, 11810021908, 2015. gada 17. septembra lēmums lietā Nr. SKK-473/2015, 11096124414, 2021. gada 29. decembra lēmuma lietā Nr. SKK-76/2021, ECLI:LV:AT:2021:1229.11270001618.5.L, 8.3. punkts*).

Turklāt apsūdzētā /pers. A/ aizstāvis nav norādījis uz Krimināllikuma pārkāpumu vai Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kuru pieļāvusi apelācijas instances tiesa, noraidot viņa un apsūdzētā lūgumus. Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka šajā daļā apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja kasācijas sūdzība neatbilst Kriminālprocesa likuma 573. panta pirmās daļas prasībām.

Minētais šajā daļā ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu un otrās daļas 2. punktu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I. Jansone A. Branta I. Radzeviča